

"Economia Monetària Espanyola"

per Josep M.ª Tallada

(Continuació)

Malgrat les seves oposicions, la llei de la oferta i la demanda continua essent el fonament essencial de molt fenòmens i entre ells el dels canvis estrangers.

Com que el moviment de mercaderies entre els diversos països continua intensament i seria una gran casualitat que el nombre de les enviades a un país fós el mateix de les rebudes, es natural que quedi un dels dos en la situació de deutor de l'altre.

Suposem com a primera hipòtesi que els dos països tinguin un sistema monetari de patró or funcionant perfectament; els comerciants del país A, que hagin comprat als del B. arribat el moment de pagar-les es posaran en relació amb els exportadors del seu propi país i ells compraran els seus crèdits contra el país B, amb els quals —representats per efectes— saldaran el seu deute envers aquest últim país.

Si els crèdits i deutes entre dos països fossin iguals es compensarien, però no existint aquesta coincidència, aleshores els comerciants del país A que han de fer pagaments als del B, abans que enviar-hi or, única moneda admesa al comerç internacional, els serà més convenient d'oferir fer un crèdit contra el país B. de 100 unitats de moneda, quelcom més en la seva pròpia moneda, com per exemple 101 unitats monetàries equivalents. Si els països fossin Espanya i Suïça, un espanyol oferiria, per exemple 101 pessetes per un xec contra Zurich de 100 francs suïços. Començarà a jugar la llei de l'oferta i la demanda i segons siguin molts o pocs els crèdits contra el país B o els seus deutes, els efectes comercials representatius dels mateixos assoliran major o menys valor.

Suposant com hem fet que es tracta de països de patró or, la prima que pagarà el que vulgui comprar un crèdit, si els crèdits són inferiors als deutes, o la pèrdua en que consentirà el que vulgui vendre un crèdit, si els deutes són inferiors als crèdits, tindrà un límit: sempre que la prima que hagi de pagar el que desitgi comprar un crèdit sobrepuigi lleugerament les despeses de transport i assegurança que hauria de pagar per fer la tramesa del seu deute en or amonedat o en barres de metall, el canvi no pujarà més, ja que tothom preferirà aquesta última forma de pagament. S'haurà aconseguit en el país considerat el que s'anomena punt de sortida de l'or.

En el cas de que el país considerat visqui sota un règim de paper moneda, aleshores el trucanisme

regulador del canvi no funciona, i el desnivell del canvi pot creixer indefinidament. Hem vist l'exemple en algunes monedes després de la gran guerra.

En el cas d'un país que no hi hagués circulació d'or però si d'argent, quan la depreciació arribés a un cert límit, podria produir-se un punt de sortida de l'argent, si no es prohibia l'exportació de metall. A Espanya de fet hi hagué un moment —quan el desastre colonial— que s'exportà moneda d'argent, fins que es dictà un Reial Decret que prohibí l'exportació.

Aquest moviment numerari de què venim parlant és el que constitueix la balança de comerç d'un país que es diu que és desfavorable quan l'importat és superior a l'exportat, i favorable en el cas contrari.

La importància que els ròssecs favorables de la balança comercial tenen per els països, constituïa el fonament de les doctrines mercantilistes que en un temps dominaren a Anglaterra, en temps de Cronwell i a França amb en Colbert.

Però aquestes variacions de la balança comercial —malgrat la seva importància— no son prou per explicar el fenomen del canvi, ja que hi influeixen també altres factors.

Si un país paga nòlits a un altre, per el transport de mercaderies, en utilitzar una marina aliena i pagar aquells nòlits equival a una importació, la qual en aquest cas s'anomena importació amagada.

Si assegura mercaderies en companyies estrangeres, pagant les primes d'assegurança és el mateix que si hagués importat productes d'un altre país.

Si els rendistes nacionals posseeixen valors a l'estranger, cobrar els cupons i repatriar llur import fa el mateix efecte sobre els canvis que una exportació.

Si un país té turisme, els diners que aquests gasten equivalen a una exportació pels efectes del canvi; si pel contrari són els nacionals qui visiten altres països, els efectes són els mateixos que una importació de mercaderies.

Si un país estableix o compra indústries en un altre, l'exportar-hi els seus capitals equival a una importació i cobrar els beneficis a una exportació.

El conjunt de tots aquests fets, constitueix la balança de pagaments que té major influència en el fenomen del canvi internacional que no pas la sola balança de comerç.

(Continuarà)